

Foto: Stefan Örtenblad/SKOGENbild

SNF slår ett slag för hyggesfritt

Stopp för alla kalhyggen, kräver ju de demonstrerande älgarna i den gamla barnsången. Nu stämmer också SNF in i den kören. En ny rapport från Naturskyddsföreningen visar på möjligheter och fördelar med ett skogsbruk utan hyggen. Sju författare presenterar sin syn på biologisk mångfald, klimat och skogsskötsel med hyggesfritt skogsbruk.

Rapporten börjar med en hård dom mot det moderna skogsbruket: ”Det slags skogsbruk vi känner till i dagens Sverige – trakthyggesbruket – är den utan jämförelse största orsaken till den kris för skogens biologiska mångfald vi idag upplever.”

Att trakthyggesbruket fått ett så starkt fäste beror enligt rapporten på en framgångsrik lobby- och PR-apparat:

”Skogsnäringen har framgångsrikt etablerat bilden av att skogen måste brukas för landets bästa, och med brukas menas kalhuggas.”

Naturskyddsföreningen vill föra fram det hyggesfria skogsbruket (tidigare kallat kontinuitetsskogsbruk) som ett tredje alternativ i svenskt skogsbruk.

Axplock ur rapporten

Sverker Rosell, Skogsstyrelsen:

Hyggesfritt skogsbruk är gynnsamt för växter, djur, landskapsbild och rennaring, dessutom minskar näringsutlakningen och risken för markförsumpning. Hyggesfritt skogsbruk innebär dock oftast sämre ekonomi och ökad risk för skador på kvarstående träd. Skogsstyrelsen håller på att ta fram riktlinjer för hyggesfritt skogsbruk.

Anders Lindroth, Lunds universitet:

De första åren efter kalavverkning släpper skogen ut mer koldioxid än den tar upp, men efter cirka 12 år är upptag och utsläpp i balans. Efter ytterligare 15 år har de första årens förluster hämtats in, och skogen står härefter för ett nettoupptag av koldioxid. Det finns för lite kunskap för att säga om ett kalhyggesfritt skogsbruk skulle få en annan koldioxidbalans, men ”frågan får enligt min mening inte bli oprövad”.

Anders Dahlberg, Artdatabanken:

Om man betraktar all skog som ännu inte kalavverkats som kontinuitetsskog blir den totala arealen 10 miljoner ha, d.v.s. omkring 40 procent av all skogsmark. Arealen minskar dock stadigt och kommer att saknas helt utanför skyddade områden om ett par decennier. Lokalt och regionalt har dock nästan all kontinuitetsskog försvunnit redan idag.

Dahlberg ser hyggesfritt skogsskötsel som ett välkommet inslag i svensk skogsskötsel som skulle berika mångfalden, men det finns få skogar som uppfyller kraven för hyggesfritt skogsbruk idag. Mer avgörande är vad som kommer att ske på trakthyggesbrukad mark, och att arealen skyddad skog är tillräckligt stor.

Mats Hagner, prof emeritus: Naturkultur kan bedrivas överallt, i och med att förnyringen kan göras både naturligt och med plantering. Trädvalet i naturkultur görs av specialutbildade personer – det borgar för grovt timmer med bra kvalitet. Om plockhuggning utförs av personer utan tillräcklig kompetens kan det dock skada skogens långsiktiga värde.

Malin Sahlin, Naturskyddsföreningen:

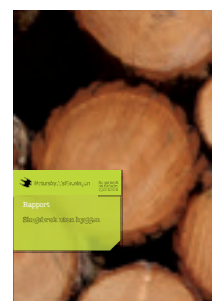
I Vallbo i Åre kommun bedriver Statens Fastighetsverk hyggesfritt skogsbruk i ett område med höga sociala värden. Avverkningen görs genom uttag i stickvägar, och mellan stickvägarna görs försiktigare uttag. Avverkningsuttaget är högre än vad som är tillåtet enligt Skogsvårdslagen, men metoden har ändå fått erkännande av Skogsstyrelsens tjänstemän. I Ulvsjö i Bräcke kommun har en privat markägare bedrivit skogsbruk enligt Naturkultur.

Jonas Rudberg, Naturskyddsföreningen:

Flera försök pågår med hyggesfritt skogsbruk i tätortsnära miljöer, bland annat på Lidingö. Genom att frånga kalhyggen kan skogarnas rekreativvärden öka.

Lutz Fähser, f.d. chef Lübecks skogsförvaltning:

En naturnära skogsbruksmodell togs fram för Lübecks stadsskog 1994. Den innebar bl.a. att luckor i skogen får vara max 0,25 hektar, att plantering bara sker i undantagsfall, och att rövning ofta inte behövs. Enskilda träd avverkas när de har nått en viss måldiameter. Metoden har spritt sig till andra städer i Tyskland. /MH

Rapporten kan hämtas från SNFs hemsida www.snf.se